

آیین نامه احداث و استفاده از تأسیسات در فلات قاره و منطقه انحصاری اقتصادی ایران در خلیج و دریای عمان

۱۳۷۵،۰۹،۲۸ - ۵۴۶۴۰ت ۱۵۰۹۷ - ۱۳۷۵،۱۰،۰۴ - ۱۹۵

آب و نیرو - آموزش عالی و تحقیقات - اتباع خارجه - امور بین‌المللی - پست و تلگراف و تلفن - حفاظت محیط زیست - دریایی - دفاع ملی و امنیت داخلی - سازمانهای دولتی - مطبوعات و وسایل ارتباط جمعی - نفت و گاز وزارت نفت - وزارت راه و ترابری هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۵،۹،۲۸ بنا به پیشنهاد شماره ۲۴۹۴ - ۱۷،۸ مورخ ۱۳۷۴،۲،۲۷ وزارت نفت و به استناد ماده (۲۲) قانون مناطق دریایی جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس و دریای عمان - مصوب ۱۳۷۲ - آیین‌نامه احداث و استفاده از تأسیسات در فلات قاره و منطقه انحصاری اقتصادی ایران در خلیج فارس و دریای عمان را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین‌نامه احداث و استفاده از تأسیسات در فلات قاره و منطقه انحصاری اقتصادی ایران در خلیج و دریای عمان ماده ۱ - در این آیین‌نامه عبارات زیر دارای تعاریف مربوط می‌باشند:

الف - فلات قاره: عبارت است از بستر، زیر بستر، کف و زیر کف مناطق دریایی ماورای دریای سرزمین ایران و در امتداد و دنباله طبیعت قلمرو سرزمینی کشور تا لبه بیرونی حاشیه فلات قاره حداکثر تا مساحت دویست (۲۰۰) مایل دریایی از خط مبدی که برای تعیین عرض دریای سرزمین در قوانین ایران پیش‌بینی شده است.

ب - منطقه انحصاری اقتصادی: عبارت است از ناحیه‌های خارج و مجاور دریایی سرزمینی حداکثر به عرض دویست (۲۰۰) مایل دریایی از خط مبدأ دریا سرزمینی که در آن، کشور ساحلی دارای حقوق و صلاحیت‌های انحصاری در مورد منابع طبیعی و سایر صلاحیت‌های مربوط است.

ماده ۲ - ایجاد تأسیس و انجام هر گونه عملیات مربوط از جمله:

الف - کاوش، اکتشاف، توسعه، استخراج، تولید، انتقال و بهره‌برداری از نفت و گاز و سایر مواد هیدرو کربورها و هر یک از انواع دیگر ذخایر و مواد معدنی موجود در بستر دریا، حفظ، حراست، تعمیر و تکمیل تأسیسات مربوط،

ب - ساخت، احداث و استفاده از کسورهای حفاری نفتی، جزایر مصنوعی، لنگرگاه‌ها و باراندازهای ثابت و سیار، نصب چراغ‌های دریایی، دکله‌ها و کابلها و تجهیزات مخابراتی و سنجش را از راه دور و هر گونه تجهیزات و وسایل دیگر مربوط به امور یاد شده،

پ - حفاظت، بهره‌برداری و اداره تمامی منابع طبیعی جاندار بستر و زیر بست دریاها و آبهای روی آن،

ت - بهره‌برداری از آب، باد و جریانهای دریایی به منظور تولید نیرو،

ث - انجام پژوهش‌ها و تحقیقات علمی از طریق استفاده از تأسیسات ثابت و سایر دریایی،

ح - حفاظت و حمایت از محیط زیست دریایی، در ناحیه فلات قاره و منطقه انحصاری اقتصادی به صورت انحصاری از حقوق حاکمیت دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

تبصره - دولت جمهوری اسلامی ایران می‌تواند احداث تأسیسات موضوع بند (الف) این ماده را به خارجیان همچنین تردد آنها را در ناحیه فلات قاره و منطقه انحصاری اقتصادی با رعایت تمامی قوانین و مقررات گمرکی، بهداشتی، ایمنی و دیگر مقررات همچنین رعایت جوانب و مصالح کشور برابر مقررات این آیین‌نامه اجازه دهد.

ماده ۳ - کشورهای متقاضی با رعایت شرایط زیر می‌توانند نسبت به احداث خطوط لوله و تعبیه کابل دریایی در ناحیه فلات قاره و منطقه انحصاری اقتصادی اقدام کنند:

الف - به حقوق دولت جمهوری اسلامی ایران خسارتی وارد نسازند و به هیچ وجه در عملیات اجرایی (موضوع این آیین‌نامه) سازمان‌های دولتی ایران و شرکت‌ها تابعه، اختلال ایجاد نکنند.

ب - حداقل چهار ماه قبل از شروع عملیات مربوط به احداث و استفاده از کابلها و خطوط لوله‌های زیر دریایی، مراتب را همراه با ارسال نقشه‌های دقیق که موقعیت جغرافیایی مسیر عبور خط لوله و کابل ریایی را مشخص سازد برای اعلام نظر به مراجع مربوط ایرانی که توسط وزارت امور خارجه اعلام می‌شود ارسال دارند. سازمان صلاحیتدار مربوط مکلف است درخواست و ضمایم آن را به ور دقیق مورد بررسی قرار دهد و چنانچه محل‌های پیشنهادی لطمه‌ای به تأسیسات و مستحذات دریایی و یا طرح‌های آبی جمهوری اسلامی ایران یا سایر اشخاص حقیقی و حقوقی که با اجازه دولت جمهوری اسلامی ایران در دریا به فعالیت اشتغال دارند وارد نیابد و عملیات دریایی اشخاص یاد شده را مختل نکند و مغایر با منافع کشور نباشد حداکثر پس از گذشت پنج ماده از تاریخ وصول تقاضای و مدارک خواسته شده مراتب موافقت دولت جمهوری اسلامی ایران را توسط وزارت امور خارجه به سازمان مربوط دولت درخواست کننده اعلام نماید.

پ - در ایمنی کشتیرانی و همچنین حفظ و حمایت از محیط زیست و حیات آبریان اخلاقی ایجاد نکنند و به ویژه با هماهنگی‌های لازم با مراجع ایرانی ترتیبی داده شود تا عبور خط لوله و کابل دریایی از این مناطق مانع یا مخل کشتیرانی بین‌المللی، فعالیت و تردد شناورهایی که بین سواحل ایران و تأسیسات بالا در فعالیت یا تردد هستند، نباشند.

ماده ۴ - به منظور اطمینان از ایمن بودن مستمر خطوط لوله و کابل‌های دریایی:

الف - دولت ذینفع باید به طرق مقتضی به مقام‌های مربوط ایرانی در این خصوص تأمین لازم را ارایه نماید.

ب - مقامات ایرانی می‌توانند از تأسیسات یاد شده بازرسی فنی به عمل آورند و چنانچه عیب و نقصی مشاهده کنند، مراتب را به منظور رفع عیب و نقص به مالک خطوط لوله و کابل‌های دریایی و همچنین به دولت مربوط و وزارت امور خارجه دولت جمهوری اسلامی ایران اطلاع دهند.

ماده ۵ - وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر و کشتیرانی) نسخه‌ای از گزارش‌های فنی یاد شده در ماده (۴) این آیین‌نامه را به اطلاع سازمان بین‌المللی دریانوردی خواهد رساند.

ماده ۶ - دولت جمهوری اسلامی ایران جهت حفاظت و حمایت از محیط زیست دریایی و استفاده مطلوب از منابع جاندار و سایر ذخایر اعم از معدنی و غی در آن و نیز اطمینان از ایمن بودن خطوط لوله و کابل‌های دریایی می‌تواند مقررات خاصی را برای این مناطق وضع و به موقع اجرا گذارد.

ماده ۷ - دستگاه‌های دولتی مربوط، رعایت قوانین و مقررات حاکم را از طریق وزارت امور خارجه، از کشورهای دیگر و کشتی‌های آنها که مجاز به تردد یا فعالیت در این حوزه می‌باشند، خواهند خواست و می‌توانند هر اقدامی را برابر ماده (۲۰) قانون مناطق دریایی جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس و دریای عمان - مصوب ۱۳۷۲ - جهت جلوگیری از اعمال خلاف به عمل آورند.

ماده ۸ - حریم ایمنی تأسیسات موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه که در فلات قاره و منطقه انحصاری اقتصادی ایجاد شده و یا می‌شود، پانصد (۵۰۰) متر از هر نقطه از قسمت خارجی مستحذات یاد شده و یا میزان بیشتری که بر اساس استانداردهای بین‌المللی و یا تصویب مراجع صلاحیت‌دار بین‌المللی اعلام و ابلاغ گردد، می‌باشد.

تبصره - هر گونه فعالیت و تردد دستگاه‌های اجرایی دولتی در حریم موکول به کسب اجازه از دستگاه صاحب یا متولی تأسیسات یاد شده بالا خواهد بود.

ماده ۹ - تردد تمامی شناورها و کشتی‌ها به جز شناورها و کشتی‌های متعلق به دستگاه‌های اجرایی دولتی داخلی یا متعلق به طرف‌های قراردادهای دستگاه‌های اجرایی داخلی که در حال احداث تأسیسات و بهره‌برداری از آن می‌باشند، در حریم ایمنی تأسیسات موضوع ماده (۲) آیین‌نامه مستلزم دریافت مجوز تردد از مراجع صلاحیت‌دار متولی یا صاحب تأسیسات می‌باشد.

ماده ۱۰ - مرجع صلاحیت‌دار جهت صدور مجوز برای تردد در حریم ایمنی سکوها و مستحذات و تأسیسات نفتی دریایی، وزارت نفت (شرکت ملی نفت ایران) و در مورد سایر تأسیسات و مستحذات دریایی، دستگاه دولتی بهره‌بردار است که با هماهنگی وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر و کشتیرانی) نسبت به صدور آن اقدام خواهد کرد.

ماده ۱۱ - در صورت نقض مقررات ایمنی، امنیتی از طرف شناورها و کشتی‌ها و اشخاص در مناقصه یاد شده بالا علاوه بر تعقیب جزایی و مدنی و اقدامات تأمینی و پیشگیرانه، مراجع ایران فوراً مراتب را از طریق وزارت امور خارجه به اطلاع کشور صاحب پرچم خواهند رساند. در صورت عدم دسترسی به متخلف، وزارت امور خارجه مکلف است از دولت یاد شده بخواهد تا نسبت به پیگرد قانونی وی اقدام و نتیجه را اطلاع دولت جمهوری اسلامی ایران برساند.

ماده ۱۲ - به منظور تأمین ایمنی دریانوردی، مالکین و اداره‌کنندگان تأسیسات و سکوه‌های نفتی و دیگر تأسیسات و مستحذات موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه مکلف می‌باشند موقعیت جغرافیایی و طول و عرض و عمیق دقیق این تأسیسات و چگونگی احداث آنها را با علائم مشخص کننده و برابر ضوابطی که توسط وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر و کشتیرانی) و سایر مراجع مربوط تعیین می‌گردد روشن سازند تا این اطلاعات به سازمان بین‌المللی دریانوردی اعلام گردد.

ماده ۱۳ - به منظور تأمین ایمنی مسیرهای کشتیرانی و حفظ سلامت محیط زیست، مالکین تأسیسات و مستحذات موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه مکلف می‌باشند چنانچه این تأسیسات مورد نیاز نباشند و یا غیر قابل استفاده شوند، تمامی این تأسیسات را از مناطق دریایی موضوع این آیین‌نامه منتقل کنند و مراتب را پیش از شروع عملیات انتقال به اطلاع وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر کشتیرانی) برسانند تا موضوع به سازمان بین‌المللی دریانوردی اعلام گردد.

ماده ۱۴ - ضوابط و شرایط انتقال تأسیسات و سکوهای نفتی که مورد نیاز و یا مورد استفاده نباشند، توسط وزارت نفت (شرکت ملی نفت ایران) با توجه به قطعنامه‌های مجمع عمومی سازمان بین‌المللی دریانوردی تهیه خواهد شد و پس از موافقت وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر و کشتیرانی) به اجرا درخواهد آمد.

ماده ۱۵ - به منظور تأمین ایمنی دریانورد، احداث و بکارگیری ایستگاه‌های ارتباط رادیویی و سنجش از راه دور در فلات قاره و مناقصه انحصاری اقتصادی، بودن اخذ مجوز قبلی از وزارت پست و تلگراف و تلفن که پس از هماهنگی وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر و کشتیرانی) صادر می‌گردد، ممنوع است.

ماده ۱۶ - ایجاد شبکه‌های مخابراتی اختصاصی در مناطقی که تأسیسات و مستحدثات ثابت دریای و سکوهای نفتی در آن واقع است تابع مقررات و ضوابط وزارت پست و تلگراف و تلفن خواهد بود که پس از هماهنگی با وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر و کشتیرانی) مجوز لازم را صادر خواهد کرد.

حسن حبیبی - معاون اول رییس جمهور